

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL.

41-ik szám.

Csütörtök, október 11-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Mejjelen hetenként egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinestári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétehetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100–200 szóig 2 frt, 200–300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondos első hirdetésnél 6kr., többszörinél 4 kr. Kinestári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Illetékmérséklés, megelőző birtokváltás alapján.

Az 1881: XXVI. t.-cz. §-a, illetve a helyeg- és illetéki törvények és szabályok kiegészítő részét képező „Illetéki díjgyűjék” 95. szám C) pontja értelmében az ingatlanokra vonatkozó vagyonátruházás különféle nemeire, 4-3, illetőleg 1-5 és 1-9 százalékkal meghatározott illetékek, tekintettel azon időközre, mely az ingatlan vagyon tulajdon- vagy haszonélvezeti jogának közvetlen megelőzőit átruházása óta az illetékszabás tárgyát képező jelen vagyonátruházásig lefolyt, leengedésnek, helyesebben: mérséklésnek van helye. Az illetékmérséklés úgy az élők közötti, mint a haláleset folytáni vagyonátruházásoknál nyerhet alkalmazást.

Az illeték-mérséklésre jogosító adatok azonban hivatalból nyomoztatnak; a kellőleg be nem igazolt megelőző birtokváltás pedig figyelmen kívül hagyatik és az illeték ily esetekben a megfelelő teljes százalékmérvék szerint szabatik ki. Minthogy pedig — tapasztalás szerint — az ügyfelek, sőt azok képviselői is legtöbb esetben nem tartják be szorosán azon szabályokat és eljárás-módot, melyek részükre az illetékek mérsékelt kiszabását biztosítanak, helyén valónk láttam e helyütt előadni:

1-ször azon szabályokat, melyek szerint az illeték mérséklésére jogosító feltételek megbiráltatnak, és

2-or azon eljárás-módot, melyet az ügyfelek követni tartoznak, midőn az illetékek mérsékelt mérvben való kiszabását igénylik.

I. A megelőző birtokváltási időköz számszámítottik azon naptól, melyen a megelőző vagyonátruházást megállapító jogczim az utolsó birtokos javára meg-

nyilt — azon napig, melyen az illetékszabástárgyát képező vagyonátruházási illetékezés végett bejelentetett. Hahatára megelőző vagyonátruházás élők közötti szerződés alapján történt: ezen szerződés megkötése napjától, ha pedig örökösödési jogon vagy halálesetre szóló ajándékozáson vagy hagyományon alapzik: az örökség, ajándek, vagy hagyomány megnyitla napjától (vagyis az örökgyogy, illetve ajándékozó halálától) számszámítottik a megelőző birtokváltási időköz kezdő pontja. A jelen illeték-kötelek jogügylet vagy hagyaték törvényszerű bejelentésének módját a helyeg-törv. 127. §-a foglalja magában. Azért azonban, mert az illetékezés végleti bejelentés nem a kellő időben történt, az illeték-mérséklés iránti igény nem enyészik el, hanem csak a közbeeső időköz válik hosszabbá. Azon jogügyletekre nézve, melyek hatóságoknál, bíróságoknál vagy hivataloknál vagy ezek közbenjárásával létesültek, illetékmérséklés tekintetéből a megelőző birtokváltási időköz végpontja gyanánt nem az illetékezés végleti bejelentés napja, hanem azon nap vétetik, melyen a jogügylet a nevezett hatóságoknál, bíróságoknál vagy hivataloknál megkötöttet, illetve jóváhagyottat.

A megelőző birtokváltási időköz kezdőpontját illetőleg még a következő határozmányok tartandók szem előtt: A telekkönyvi kiigazítás vagy bírói ítélet alapján létesült telekkönyvi állapot (átírás) az előző birtokváltási időköz megállapításánál figyelembe nem jöhet. Ily esetben az időköz azon naptól kezdve számszámítottik, amikor a telekkönyvi kiigazítás vagy bírói ítélet által érvényre emelt vagyonátruházási jogczim megnyit. Az osztály vagy elkülönítés folytán eszközölt vagyonszétírás (birtokelkülönítés) csak annyiban és annak javára tekintethető birtokváltásnak, amennyiben és

aki azon elkülönítés folytán birtokhányadán felül vagyont szerzett.

Csak azon előző birtokváltási időköz vehető tekintetbe, melyben a földolghoz való tulajdonjog megszerzetett, nem pedig a növedék, noha ez által a földolghoz érteke emelkedett. Tehát ha valamely telek a legelőkelkülönítés alkalmával hozzáirt járandósággal együtt képezi átruházás tárgyát: a megelőző birtokváltás nem a legelőkelkülönítés, hanem a telekmegszerzésének idejétől számszámítottik. Vagy ha egy pusztá telken építmények állítatnak fel: a birtokváltási időköz nem az építés idejétől, hanem a telekmegszerzésétől számszámítottik. Az illetékmérséklés azonban az egész értékre kiterjed és nem különíthető a növedék által elért értéktöbblet.

Megelőző birtokváltásnak tekintetik az ingatlanok nemcsak tulajdon-, hanem haszonélvezeti jogára vonatkozó átruházás is. Tehát például egy haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan eladása alkalmával a megelőző birtokváltási időköz vagy az eladó tulajdonjogának vagy a haszonélvező haszonélvezeti jogának megszerzésétől számszámítottik, a szerint, amint az igényeltek, illetve igazoltatik. A haszonélvezeti jog megszüntetésének időpontja azonban előző birtokváltási időköz megállapításánál figyelembe nem vétetik.

Csak a telekkönyvek által feltüntetett előző birtokváltások vétetnek tekintetbe. Ezen szabály alól csak ott van kivételnek helye, hol a telekjegyzőkönyvek még be nem hozattak. Ha a telekkönyvi bejegyzés az előbbi birtokosra az ingatlan jelen átruházásáig nem eszközölhetett, vagy ha maga az ingatlan nem is volt telekkönyvezve: úgy ezen esetekben mérsékelt kiszabásnak csak akkor van helye, ha a telekkönyvi bejegyzésnek elmaradása igazoltatik, illetve indokoltatik, vagy

a telekkönyvi rend utólag helyreállítatik, vagy a telekkönyvezve még nem volt ingatlan az újabb jogügylettel egyidejűleg a telekkönyvbe bevezetettik.

Ha a megszerzett ingatlan ugyanazon szerződéssel egyidejűleg eladatik vagy egyéb jogczimen átruházatik: az illeték a kisebb birtokváltási időközre való tekintettel szabandó meg, mert ezen esetben a telekkönyvi keresztülvezetés nem eszközölhetett, nyilvánkönyvön kívüli tulajdonossal kötött szerződés azonban a közvetlen megelőző birtokváltás csak azon esetben vehető tekintetbe: ha az átruházott ingatlan előbb az átruházóra átiratik.

Midőn az örökösök az örökölt ingatlant a bírói tárgyalás befejezte vagy a hagyaték beszavatolása előtt eladják és így az közvetlenül a vevőre iratik: a megelőző birtokváltás nem örökgyogy halálától, hanem azon naptól számszámítottik, melyen az ingatlant örökgyogy szerezte. Ha az árverési feltételek nem teljesítése miatt az ingatlan újabb árverésre becsátatik, az utóbbi vevő az első árverés alapján illetékmérséklést nem igényelhet.

II. A megelőző birtokváltás alapján illeték-mérséklésre jogosító adatok hivatalból nem nyomoztatván: a hagyaték és illetőleg jogügylet illetékezés végleti bejelentése alkalmával nem elég a megelőző birtokváltásra egyszerűen hivatkozni: hanem azon birtokváltás jogczime megnyitának idejét és telekkönyvi keresztülvezetését igazolni kell. A jogczim igazoltat igazolja: öröklésnél haláleset-felvétel, egyházi anyakönyvi kivonat, hatósági bizonyítvány vagy hagyaték átadási (beszavatoló végzés; élők közötti, átruházásnál a vonatkozó szerződés, esetleg telekkönyvi kivonat.

A telekkönyvi keresztülvezetést igazolja a vonatkozó telekkönyvi kivonat

TÁRCSA.

A Vargányay család Pesten.

— Vig beszédy. —
Irta Lauka Gusztáv.
(Vége.)

Egy fiatal emberektől körülült asztalnál foglalván helyet, ott valamit elbeszél, a mit hahatával fogadtak.

— Károly öcsém! Ugy tetszik, mintha ez a fickó és társai rajtuk mulatának.

— Mindjárt megtudom, kedves bátyám, s ha igen, egyelőre emberünknek culmirozom a kedélyét.

Károly nem minden izgatottság nélkül kérte félre egy pár szóra az ifju embert. A kölcsönös fölvilágosítások jó egy negyed óráig tartottak. Károly meglehetősen zavartan tért vissza a társasághoz.

— Kedves bátyám! Fizessünk, azután menjünk!

— Ily hamar!? kérdé Gunda megütődve.

— Még a theámát se ittam meg! nyugtalanokodék a mama.

— Csak igya meg, kedves asszonyoném, de azután menjünk.

— Öcsém! talán valami kellemetlenség történt?

— Megvallom, igen! De olyasmi, ami mindnyájunkat érdekel.

— Nem lennél szives elbeszélni?

— Majd az uton, kedves bátyám, jelenben azzal is időt mulasztanék, már pedig mentül előbb távoznék, annál jobb.

— A ménköbe... megöl a kíváncsiság.

— Ismétlem, az uton mindent elbeszélek.

Vargányay fizetett s Károlyt karonfogta, hogy kunn a szabadban e meglepetések titkaiba mielőbb behatolhasson. Károly hűségesen előadta az előadandókat, úgy, hogy az öreg ur

örült, hogy magát családjával az utcán találhatta.

— Károly öcsém, mégis te hibáztál, neked ismerned kellett volna a főváros helyiségeit.

— Becsületemre, most voltam e helyiségben harmadszor, s annyira nem ismertem a társaságot és hangulatot, hogy másodszori itlétemkor egy álcázott siranierának kezét csókoltam.

— Na de öcsém, már most az a kérdés, hogy hol fogunk vacsorálni.

— Legmulatságosabb a koplóban. Ott zenét és népszínmű előadást is hallhatunk.

— A bizony jó lesz! Ha jól emlékszem, ezekről a bolonderiákról is olvastam a lapokban valamit.

A koplóban szintén külön asztalnál foglaltak helyet. Az öreg vacsorát és bort parancsolt.

Az első énekes darabon oly jóízűen mulattak, hogy Szerafine és Gunda nevetőkben euni se tudtak. Egy következő magánének már kissé mérgesebb volt.

— Leányom! hamar, hamar dugd be füleidet.

Gunda alkalmasint nem bírta jól bedugni füleit, mert egypárszor lángvörös lett.

— Öcsém! ti nagyon is francziásan mulattok itt Pesten!

— Bátyám! Már látom, hogy ma nincs szerencsénk... különben, nézzem körül, itt csaknem annyi szolid nő van, mint férfiu.

— Öcsém! erősebb a naturájok, mint az ilyen falusi asszonyoké és hiszasszonyoké szokott lenni.

— Holnap a vigardában mentve leszünk a legcsekélyebb botránytól is.

— Már benned sincs bizalmam!

— A holnap éjszakáért jótállok!

— Ugy legyen!

— Apuskám! A koplóban, igazat szólva, mégis jól mulattunk.

— A zenével, meg egy pár bobózáttal magam is meg voltam elégedve. Csak azok

voltak sületlenek s hasztalanok, melyeknek hallatára bedugattam füleimet.

Károly azon igérettel bucsuzott el tőlük a nemzeti színház közelében, hogy a holnapi éjjel mindnyájan meg lesznek elégedve.

* * *

Pontban kilencz órákor nyitottak a vigardának már meglehetősen telt termeibe. Serafine rettenetesen föl volt aranyozva s homokszínű selyemruhájában olyan volt, mint az alpári halom, míg Gundának szemképrázatos tarkaságánál fogva csak fűtőlíni kellett volna, hogy stígliznek tekintsek.

Az öreg, amint az eleganciát és változatosságot meglátta, azonnal derűssé és kedélyessé lön.

— Ismerlek vén kópé, tegnap rászédél, de ma bűnhődni fogsz.

Vargányay elkomolyodott. Hogy fölismerték, azt nagyon természetesnek találta, miután nem volt álcázottan, de megriadt annak tudatában, hogy a mul estí egyéniségek jelentkeznek.

— Károly öcsém! én nekem már aggodalmaim vannak, a tegnapi botrányos estének már egy kalandornőjét fölismertem.

— Hja bátyám! a vigardai álarczos tánczvigalmakban az egész világ megfordul. Herczegek, grófok, bárók, nobilik, a klerus, a katonaság, kereskedők, iparosok s a nő-világ legmeglepőbb variatíója. E termekben azonban solidan kell magokat viselniök, különben kitolonczoztatnak.

Mig az öreg ur és Károly vitalkoztak, Gunda azalatt keringőzött. Vargányay örült, hogy lánya jól mulat. Szerafine egy vidéki ismerősével, a kamarásis praefectussal társalgot, ki Samut is köszönté kezével.

— Hát Gundácskát otthon hagyták?

— Dehogy hagytuk! Leginkább az ő kedvéért jöttünk; ott keringőzik egy gróffal.

— Gróffal? Az ég szerelméért, hisz a vigardai álczás tánczvigalmakban csak a szoba-

leányok és emanczipált nők tánczolnak. A gróft is vágyom ismerni.

— Epen most fordulnak erre felé.

A praefectus kimereszté szemeit.

— Valóban Gróf...?

— Na lássa! Egy grófnak csak nem adhatott kosarat?!

— Igaz, hogy Gróf, de csak vezeték nevére. Gróf Sebő becsületes borbély legény.

Serafine a terem közepére rohant s kiragadta Gundát tánczosa kezéből.

— Leányom! Borbélylegényvel Mikolának is tánczolhatsz.

De Gróf Sebő se tágitott. A roham megzavarta ugyan, de meg nem félemlitette.

— Nagysád! Legyen kegyes okát adni ez anchisesi módornak.

— Leányom esofirozva van s féltém az idegrángástól.

— De ha kipiheni magát, remélhetek.

A praefectus rohamosan vitte a családot a kredenczbe. Ennyi roham a bátor borbélyt is megbénította.

Az öreget két álczás tartotta lebilincselve. Ezeket Károly uszította az örege, hogy szórakozzék. Miután már annyira meghurcolták, hogy lábain is alig tudott állani, frissitők fizetésére is vállalkozott, csakhogy szabadulhasson. A családjához szomszéd asztalnál foglaltak helyet.

— Samukám! talán ideje volna már, hogy családodhoz is eltekints, annyival inkább, mert egy régi barátod is szeretne veled beszélni. Talán te is olyan grófnőkkel mulatsz, mint a minő gróffal Gunda tánczolt.

Az öreg le volt peczkelve.

— Ki az az impertinens nő, ki bennünket gúnyolni merészel?

— Ho hó dáámim, csöndesebben. Az nőm, Szerafin, szomszédágában pedig leányom, Gunda.

— Gunda...?

— Szerafin! — szóltak gúnyosan az álczások s az öreget arcfintorgatva lenézve, odább álltak. Az öreg vérvörös lett a dübötől, amint a számlát kifizelve, az övéhez szegődött.

... vagy szerződésre vezetett írásai (telek-könyvezési) záradék, esetleg telekkönyvi végzés.

Midőn a megelőző birtokváltás örökségi jogon alapul, csupán a telekkönyvi kivonat bemutatása nem elégséges; mert abból örökös halála nem tűnik ki. Ez esetben tehát az öröklés megnyitának időpontja is igazolandó.

Midőn a jogügylet illetékezés végett nem közvetlenül, hanem a telekkönyv hatóság útján jelentetik be, csak a megelőző birtokváltás jogcíme megnyitának időpontja igazolandó, mert az illeték-kiszabási bivatallal közlendő telekkönyvi végzésből kiderül, vajjon az ingatlan az utolsó birtokos nevében állott-e?

Az elősorolt adatokon kívül még igazolandó, illetve kimutatandó a megelőző birtokváltás után járó illeték kiszabása is. E végre azonban elégséges a kiszabás A) régebben B) jegyű tételszáma és évfolyamára hivatkozni.

Róka József, pénzügyi fogalmazó.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának

1883. évi szeptember 24. s folytatva több napot át Nagy-Becskereken tartott őszi rendes közgyűléséből.

Elnöklő főispán úr szóbeli előterjesztése az ő császári és apostoli királyi felsége szegedi útja alkalmából ő felsége hódotára törvényhatóságunk képviselőitől a folyó évi augusztus hó 18. tartott rendkívüli közgyűlés 568. szám alatt kelt határozatával megalkotott diszkulditás kiegészítése tárgyában.

Az ő császári és apostoli kir. felsége szegedi útja alkalmából ő felsége hódotára kiküldött diszkulditásba pótlólag még Issekutz Zsigmond, Csávossy Gyula, Dániel E., Dániel Béla, Rónay Ernő, Dr. Demkó Pal, Schulte Vilmos, Iszakovits Milan antalfalvi járási szolgabíró, Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, Kohner Henrik, Dániel László árvaszéki úrnök és Karácsonyi Jenő ezennel egyhangúlag beválasztának.

A török-kánizsai járás szolgabírája f. évi június hó 18. 2602. szám alatt kelt jelentésével bemutatja Csóka község képviselő testületének észrevételeit Sváb Károly ottani nagybirtokosnak Csóka község 1882. évi költség-előirányzata ellen beadott felebbezésére.

Elfogadotván e részben az állandó választmány véleménye. Sváb Károly csókai nagybirtokos azon kérelmével, hogy birtoka önálló puszta birtoknak minősítettén, az 1876. évi V. t. cz. 33. szakaszának negyedik bekezdése alapján a községi terhek viseléséhez állami adójának felőlán köteleztessek hozzájárulni, elutasították.

Hasonlóképen elutasították azon kérelmével is, hogy az uradalom tekintettel arra, hogy a községi orvos fizetéséhez 200 forint járul, a költségvetésbe az orvosi fizetés címén felvett 350 forint községi adóval meg ne terheltessek.

Felfolyamodó Sváb Károly azon állítása végül, hogy a községet terhelő inszpekölcsön törlesztési részlete címén előirány-

— Hja Samukám! Az illetén mulatságokban csak szemekkel szabad gyönyörködnünk, — szolt a praefectus és barátját vizsgálatni kezdte.

Az álcázások ismét megjelentek. — Samu! Nem indit nőd válopert, hogy számláinkat kifizetted?

Samu olyan ingerültségbe jött, hogy föluggrott helyéből; de a nők ellillantak.

— Nagy ég! hát fizettél is értők?

— Ót forintot.

Serafine mint nyil pattant föl helyéből. — Menjünk! Egyetlen percig se maradok tovább ezen koldus- és bünbarlangban. A praefectus és Károly ékesszólása mit se használtak, a Vargányay család eltávoztott.

— Károly is könnyelmű fiatal ember! — dühnyögött Serafine.

— Kedves asszonyom! A praefectus legjobban megfektette a nyitját, hogy mi pestiek az ilyen mulatságokban csak szemekkel szokunk gyönyörködni. Talán az „új világ“? — Elbujhatsz vele! Ha az ő ilyen, hát az új még milyen lehet!

— Vagy talán a Herkulánus?

— Sülyedjen el másodsor is!

— Akkor várjanak be egy zárkórú mulatságot! Jegyekről gondoskodni fogok.

— Mennyibe kerülne?!

— Négy-öt száz forintba!

— Samu! holnap korán reggel indulunk vissza Mikolákára.

— Oh Istenem, minő kár, hogy Gróf Sebő csak borbély legény! Oly kedves társalgása van s oly fölségesen tánczol.

— Kitekerem a nyakadat, ha még egyetlen egyszer is említeni mered. Tudják meg csak Mikolákán, a günynek és vicznek hossza vége nem lesz, hogy azért cipeltünk Pestre, hogy borbély legényvel megtánczoltassunk.

Midőn a Vargányay család a kerepesi sorompón áthaladt, Samu visszatekinve e szavakat hangoztatta:

— Vigyen el a manó Szodoma és Gomorha!

zolt 301 forint a költségvetés szerint az uradalom is terhelné, holott az miután az inspekölcsön kizárólag egyes községi lakosok érdekében vétetett fel, az uradalmat nem terhelhetné, szintén figyelmen kívül hagyatik.

Ellenben tekintettel arra, hogy a költségvetés s tétel száma alatt felvett 184 forint 27 kr. állami adóban a községi közlegelő után fizetendő 154 forint 17 kr. is befigyaltatik, miután ezen adóösszeg magának Csóka község képviselői testületének nyilatkozata szerint sem terhelheti az uradalmat, hanem az urbéri telkes gazdák által fizetendő, — felfolyamodó azon kérelmének, hogy ezen adó címén községi adóval meg ne terheltessek, ezennel hely adatik.

Az antalfalvi járás szolgabírája f. évi június hó 28-án 5012. szám alatt kelt jelentésével törvényhatósági felulvizsgálat végett bemutatja Jevremov Fülöp és társai perlaszi lakosok felfolyamodását Perlasz község képviselői testületének az ottani régi földék bebbeadás tárgyában 1882. évi augusztus hó 6-án kelt határozata ellen.

Az állandó választmány véleményéhez képest, a felfolyamodás tárgyára tett határozat az ellen közbevetett felebbezés fölé tételével ezennel jóváhagyatik.

A megye alispánja f. évi 13150. sz. a. utólagos jóváhagyás végett bejelenti, hogy a gróf Kinszky Iphigenia által a megyei nemesi alpnak visszafizetett 5142 forint 45 kr. tőkéből 4891 forint 43 kr. 5600 forint névértékű 5% magyar papírjárdéki kötvényekbe fektetett.

Alispánunk ezen intézkedése utólagosan jóváhagyatik és erről alispánunk tudomás végett értesítettik.

Az antalfalvi járás szolgabírája f. évi 4591. szám alatt bemutatja Udiz községének a községi ügyvitel tárgyában alkotott pótszabályrendeletét.

Az állandó választmány véleményéhez képest, a bemutatott pótszabályrendelet, ezennel jóváhagyatik.

Az alibunári járás szolgabírája f. évi 2548. sz. a. kelt jóváhagyás végett bemutatja Petrovosszello község képviselői testületének f. évi április hó 12. 22. szám alatt kelt határozatát, melyben kimondatott, hogy Kischeren Fülöp ottani lakosnak megadják a jog, arra nézve, hogy azon 1200 négyszögöl belsőséget, a melyet mintegy 20—22 évvel ezelőtt a volt katonai hatóságok jóváhagyása mellett a községi közlegelőből elfoglalt, tulajdonjogilag saját nevére bekebeleztesse.

A bemutatott határozat ezennel jóváhagyatik.

A párdányi járás szolgabírája f. évi július hó 6-án 85. szám alatt törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja Újpecs község képviselői testületének f. évi február hó 8-án kelt határozatát, a melynek értelmében azon esetre, ha a községi árvek és gondnokoltak vagyonának kezelése a községnél továbbra is meghagyatnék, az árvalári tőkek biztosítására a község összes ingó és ingatlan vagyona lekötötték akként, hogy minden kár a község vagyonából megtérülendő.

Ezen határozat ezennel jóváhagyatik és a jóváhagyó záradékai ellátottan Újpecs községének a párdányi járás szolgabírája útján kidatik.

A megye alispánja f. évi 458. szám alatt bejelenti, hogy Keresztes Aladar volt t. b. jelenleg h. megyei aliszemvevő a községi és körjegyzők nyugdíjintézetének számvevői állásáról f. évi július 1-ével lemondott, kijelentvén, hogy az ezen állással egybekötött teendőket a f. év végeig díjtalanul ellátni hajlandó.

Az állandó választmány véleményének elfogadásával felhívatik megynék alispánja, hogy a Keresztes Aladar leköszönése folytán megüresedett községjegyzői nyugdíjintézeti számvevői állásra a pályázatot írja ki és a beérkező kérvényeket ezen állásnak szabályszerű választás útján leendő betöltése céljából terjeszse a f. év végével megtartandó általános tisztújító közgyűlés elé.

Az alibunári járás szolgabírája f. évi 2283. szám alatt kelt jelentésével törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja Dobricza község képviselői testületének f. évi július hó 23. 10. szám alatt kelt határozatát, a mely szerint Drndarszky Giga ottani lakosnak megadják a jog, hogy azon egy hold föld tulajdonjogát, a melyet házhely és veteményeskert céljaira a volt katonai hatóságok állítólagos jóváhagyása mellett a községi közlegelőből még a hatvanas években elfoglalt, saját nevére telekkönyvileg bekebeleztesse.

A tárgyalat határozat az állandó választmány véleményének elfogadása mellett feloldatik.

A török-becsei járás szolgabírája f. évi 4476. szám alatt kelt jelentésével törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja Beodra község képviselői testületének f. évi július hó 28-án 32. szám alatt kelt határozatát, melyben hivatkozással a f. évi 545. szám alatt kelt megyebizottsági határozatra kimondatott, hogy az ottani hitfelekezeti iskolák szükségletei a folyó év végéig az eddigi gyakorlat fenntartásával a községi pénztárból fedeztesse, mivel a hitfelekezeteknek az idő rövidségére tekintettel nem áll módjukban még ez év folyamán szabályszerű költségvetés egybeállítását a tanítók fizetésének akadálytalan kiszolgáltatásáról gondoskodni.

A tárgyalat határozat az állandó választmány véleményéhez képest, indokolására tekintettel jóváhagyatik.

A bánlaki járás szolgabírája folyó évi 2174. szám alatt kelt jelentésével törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja Bánlak község képviselői testületének f. évi július hó

14-én V. jknyvi szám alatt kelt határozatát, a melyben tekintettel arra, hogy az 1883. évi X. t. cz. a napszámok adómentességét biztosítja, miután a községi adó alapjául az állami adó szolgál, a napszámok pedig állami adót nem fizetvén, ez alapon községi adóval sem volna megterhelhetők, kimondatott, hogy minden munkabíró család 1 forintot, minden 16 évet meghaladott munkabíró családtag pedig 25 krt tartozik községi pótdadó címén évente fizetni.

Elfogadotván e részben az állandó választmány véleménye, Bánlak község képviselői testületének tárgyalat határozata ezennel feloldatik.

A zombolyai járás szolgabírája f. évi augusztus hó 9-én 5193. szám alatt kelt jelentésével törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja Csősztelek község képviselői testületének f. évi július hó 16-án 4. szám alatt kelt határozatát, a melynek értelmében az 1883. évi X. t. cz. alapján adómentességet élvező napszámok községi adó fizetésére kötelezettnék.

Elfogadotván e részben az állandó választmány véleménye, Csősztelek község képviselői testületének határozata pedig ezennel feloldatik. (Folyt. köv.)

A torontáli háziiparegyesület

központi választmányának f. évi október hó 7-én tartott gyűléséről szóló jegyzőkönyv.

Jelen voltak Hertelendy József főispán elnököle alatt Steinbach Antal és Schaffer Antal alelnökök, Steinicz Giza pénztáros, Dienst Emilia, Emanuel György, Engel Sámuel, Hertelendy Józsefné, Piechl Szilárdné, Poroszkay Béla, Schwarcz Mihályné, Tallian Béla és Vécsey Istvánné választmányi tagok.

Hertelendy József elnök üdvözlő az egybegyűlt választmányt, mint a torontáli háziiparegyesület főtényezőjét, melyet a f. évi szeptember hó 24-én tartott alakuló közgyűlés oly kiváló tapintattal választott meg. Ha valahol, ugy e választás körül volt szükséges a tapintatos eljárás, mert a megválasztott egyéneknek nemcsak hazaifas ügyhuzgalmáról, nemcsak a háziipar iránt való érdeklődéséről kellett a közgyűlésnek meggyőződnie lennie, hanem arról is, hogy a központi választmány tagjai egytől-egyig odaadó fáradozással fogják a kezükbe letett ügyet előmozdítani. Örömmel konstatálja, hogy a választmány tagjaiban ezen jeles tulajdonokat évek során át volt alkalmas tisztelni s meg van győződve, hogy a nehéz feladatok kivételében, az alkotások terén e választmányhoz kötött remények teljesülni fognak. A mai ülésel az alkotások terére lép az egyesület, házi szövőiparunk ujjaferemtése s azon háziiparágaknak meghonosítása körüli tervezetek lévén napirendre tűzve, melyekhez megynék a munka-anyagot bőven szolgáltatja. E két fontos ügy kivételéhez sikert kívánva az ülést megnyitottnak nyilvánítja.

1-ső tárgy: Jegyzőválasztás.

A választmány jegyzőjeul Streitmann Antal okleveles gymnasiumi tanár s az országos háziiparegyesület állandó szaktanácsosa egyhangúlag megválasztatik.

2-ik tárgy: Javaslat a nagy-becskereki szövőtanmühely berendezéséről. Előadó Streitmann Antal.

A terjedelmes jelentés alapján határozattá lön:

a) a torontálmegyei házi-szövőipar gyakorlatára való tekintetből a tanmühelyben a finom és durva vászonszövés és a szőnyegkészítés fog taníttetni;

b) a mustras bolgar- és sávós szerb vászonszövésnél előforduló mustrák tanítására egy mustra-szövőszék (0,5 méteres);

c) a finom vászonszövés tanítására három regulátor-szövőszék;

d) a durva vászonszövés tanítására három gyorsvetéls s fékezővel ellátott közönséges szövőszék;

e) a szőnyegkészítéshez egy 180 cmeteres közönséges mármaros szövőszék fog a tanmühelyben felállítatni az ezen szövőszékekhez szükséges segéd eszközökkel teljesen felszerelve;

f) szakképzett tanerő küldésére s a tanmühely anyagi támogatására az állam felkeretik;

g) a tanmühely Nagy-Becskerek város által felajánlott két tágas teremben fog elhelyeztetni s a még esetleg szükséges mellék-helyiségekről a választmány gondoskodik;

h) tanítványokul a szövésben jártas pórnök fognak felvétetni O-Bessenyőről, Melen-czeről, Ellemérről és Uzdirról, kiknek ellátásáról az illető község és az egyesület gondoskodik.

Szívesen fogadjának továbbá tanítónök is tanítványokul, kik azonban az egylet részéről segélyezésben igényt nem tarthatnak.

3-ik tárgy. Javaslat a kákakötés, sás- és szalmafonás terjesztése céljából Nagy-Becskereken felállítandó tanfolyam tárgyában. Előadó Steinbach Antal kir. tanácsos s tanfelügyelő, az egyesület alelnöke.

Előadó szükségét látja annak, hogy az egyesület azon háziiparágak meghonosítására is sulyt fektessen, melyek a népek hasznos és jövedelmező teli foglalkozásra nyújtanak alkalmat. Az egész megye területén, különösen pedig a Duna, Tisza, Bega és Temes mentén a kaka, sás és zsupszalma bőséges termése nagy mennyiségű munkanyagot szolgáltatna népünknek a kákakötés, sás- és szalmafonás iparágak üzéséhez, ha annak feldolgozására oktatásban részesülne. Az oktatást a fogsékony gyermeknél, még az iskolakötelezettség ide-

jében kell megkezdeni, minek elérésére első sorban a tanítókat kellene kiképezni. Az említett iparágak terjesztését mar a jövő tanévben meg lehetne kezdeni az által, ha az egyes községekből tanítók küldetnének a jelen évi szünidő alkalmával Nagy-Becskereken felállítandó tanfolyamra.

Itt a szünidő alatt a sás- és szalmafonás valamint a kákakötés minden ágát teljesen megtanulva, a községeikbe visszatérő tanítók az iskolában megkezdendék ezen iparágak oktatását.

A tanfolyam engedélyezése iránt immár lépéseket tett előadó s mintegy 40 tanító bejövetele iránt fog intézkedni; szakképzett tanerő kiküldésére a közoktatásügyi ministeriumot fogja felkérni, a költségek fedezését pedig az egyesület viselné, amár alapos remény van arra, hogy a magas ministerium anyagilag is támogatni fogja a tanfolyamot.

A tanfolyam számára a szükséges munkanyag beszerzéséről már is gondoskodott előadó, felhívva a megyei járások szolgabíróit, hogy tegyenek jelentést az iránt, mely községek határában terem kellő mennyiségben kaka, sás és zsupszalma, hogy ezen jelentés alapján az illető községek a szükséges munkanyag beküldésére felszólíttassanak.

Ugyancsak ezen községek lennének kiszemelőidök arra, hogy iskoláikban a kákakötés, sás és szalmafonás meghonosítsassék, s a tanfolyamra is ezen községekből fognak a tanítók behivatni.

Ezek után előadó a szöregi és petrovosszelloi népiskola növendékei által sás- és szalmából font több kosarat és kalapot mutat be, melyek csinoságáról s gyakorlati alkalmazhatóságáról a választmány elismerőleg nyilatkozott.

A tárgyak megtekintése után kiemelte előadó, hogy mily tekintélyes kivitelnek örvend a magyar háziipar ezen ága, mely mint divatcikk karoltatván fel külföldön, új formák s továbbfejlesztés mellett szép jövővel bírna különösen megynékben, hol a sás és kaka oly bőven terem s hol a talaj még a florenzi szalmatermelésre is igen alkalmas.

Azért a csak most alakult háziiparegyesületnek melegen ajánlja ezen iparágak meghonosítását s midőn erre vonatkozó előintézkedéseit a fentebbiekben előadni kötelességének tartotta, egyszerűsind kéri a választmányt, hogy az ügyet magáévá téve, azt támogatásában részesítse.

A választmány meleg köszönetét nyilvánítja előadó alelnöknek s határozta, hogy a tanfolyam költségeinek fedezéséhez 100 forint járul s az ügy további segélyezését elvileg kimondja.

Elnök jelenti, hogy eddigél 1603 forint folyt be az egyesület pénztárába s hogy az egyesület céljaira 2400 forint áll rendelkezésre.

Végül a hozott határozatok foganatosításával az elnökség megbízatik.

Ezzel elnök az ülést berekesztettnék nyilvánítja.

Tanügyi és nemzetiségi állapotok a védvidék egyes helyein.

Midőn 1872-ik év január 1-jével a delmagyarországi határvidék egy területtel el, hogy annak csak emléke maradt fenn, kimondatott az, hogy a katonai uralom a politikai téren megszunik, polgári jogerővel ruhaztatik fel a közigazgatási rendszer, kimondatott továbbá az, hogy mindennemű közügyekben és hivatalokban ezentúl a hivatalos nyelv a magyar, szóval a védvidék a magyar állam többi megyéjéhez hasonlóan alakban reorganizáltak.

Bar ezen jogos intézmény alakilag megvan ugyan, de valóságban — egyes helyek kivételével — fajdlom, nincs meg.

Kezdjük a legegyszerűbbel, az iskolák ügyével.

A védvidék különböző nemzetiségű elemekből áll; túlnyomó a szerb és román, azután németek, horvátok és vegre elenyésző csekély számmal magyarok az újabb Bukovinából bevándorolt csángókkal aranylag növekedtek.

Céltom egyelőre nem az, hogy az egész védvidék tanügyi és nemzetiségi viszonyait foglalkoztam, csupán a pancsovai kerület egy részével.

Tanügyi tekintetében ezen része — egyes népiskolákat, mint pl. a Franczföldet kivéve — ugy berendezés, mint tanerők tekintetében gyarior állapotban vannak. Példákepen csak egyet. Az említett kerület egyik legnagyobb községében, Bánlakon, a hol az iskolai alap 14000 forint, tantermekül olyan épületek alkalmaztatnak, a melyek a katonai határvidék alatt — talán — raktárokkul alkalmazták. Milyenek a tantermek, de minő a tanítók lak! Derék tanfelügyelőnk hivatalos körutjában megtekinté ezen egérségtelen helyeket; hogy minő megjegyzéseket mért az illető iskolaszékre, el kell azt hallgatnom, de hogy méltán tette azt, nem kell bizonyitanom. A jó szónak azonban nem volt foganatja, talán a parancsnak lenni fog! A tanerők egynehányának képességéről jobb nem szólni, de az iskolaszék az elnök kivételével, minden kritikán alúli. Az 1876-iki 28-ik tvczikk 9. §-a elég világosan mondja, hogy oly iskolaszéki tagok válasszassanak a polgári képviselői testület által, a kik — műveltségüknél fogva — a dologhoz lehetőleg értenek. Sajnos, iskolaszéknök tagjai nem ilyenek!

Annyit értenek a tanügyhöz, mint hajdu a harangöntéshez, s a mellett a műveletlenséget jellemző konok önhittségében a tanítói

kart a hol csak lehet működésében nem hogy segítené a törvény szabta uton karöltve faradozva velük a népevel szép és nagy eszméjének fogantatásában, ellenkezőleg akadályokat gördít eléje, s a hol tehát, a kar tevékenységét csökkenteni el nem mulasztja.

Mindök a nemzetiségi viszonyok? Ez oly kérdés, melyre őszinte feleletet adni bajos, mert az olyan egyén előtt, a ki ezen viszonyokat és körülményeket teljesen nem ismeri, az őszinte nyilatkozat túlszának vagy teljesen hihetetlennek tűnne fel. A hatóság úgy viseli magát, mintha minden a legjobb rendben lenne.

Minden más nemzetiségbelinek meghagyja nemzetiségét, vallását, nyelvét, irodalmát; a nép saját kebeléből választhatja egyházi és világi fejt, kiválóbb férfiai felemelkedhetnek a legmagasabb méltóságokra, csupán azt az egyet kivenjék tőle, legyenek igaz fia a hazának, fejleszték az ország hivatalos nyelvét és középiskoláiban.

Élég! Legyünk igazságosak. Adjuk meg a császárnak a mi a császáré, és az embernek a mi az emberé. Az, aki saját nemzetén kívül, azon hazát és nemzetet, a melynek lakója és szülőföldje, nem tiszteli és szereti és szükség esetén életét, vérét nem áldozza fel, az olyan jobban teszi, ha saját feje fölött tőri el a pálcát és magát szabad akaratlaltal és gondolkodási képességgel bíró egyénnek nem tekint.

Gondoljuk meg, hogy ezen földet, melynek szülőföldjei és lakói vagyunk, őscink számunkra foglaltak el s valamikor számon kérjük tőlük, miért hagytuk másnak ezredéves jogunkat, melyeket ők sok véralozással szereztek meg. Legyenek urai önmagunknak, élvezzék jogainkat s ha az idegen elemek közül találkoznunk egy is, a ki a nemzet és haza megcsorbításának eszméjével foglalkozna, érezzük meg vele, hogy: „A haza mindenek előtt!”

Bontilovics Gusztáv.
tanító.

Europából Amerikába.

Ne ijedjétek meg néhány száz kilométernyi úttól, hogy a Bengal felett emelt páratlan átjárót megláthatjátok. Az architektúra genialis még így is nem pipálta a kisvárosi butaságot. — Az ember kaczagó göröcsökbe esik, nem e birkasztatótól, hanem a nagyérdemű közönség lajhár indolenciájától. — A mármarosi verhovinai orosz falukban, a vizmosások vajú árkokon vannak ilyen mulatós ajtárók és a csár litkos tisztelők háromszor vetnek keresztet, mielőtt a tulparta jutást megkezdenék. — Azok legalább az árkokból egyenest a mennyezságra jutnak, de mint a Bengálból Belzebub fűz vasvillára, mert mi a helyett, hogy az átmenet előtt keresztet vetnénk — káromkodunk. Én rendszeresen úsnadrágban szoktam a Ponte di sospirin átmenni, hogy egy forrozott utgrás esetén, magamat s néhány iskolás gyermeket megmenntessék. A partbiztos egyelőre legalább életbiztonságunkról gondoskodott, a mennyiben az egyik parttól a másik partig nyuló szállakkal, a gyengébb inakkal bíró öregeket a tengeri betegséget előidőző tremuloktól megszabadította.

Amint a nap nyugovóra tért, a szűrűből szidalmazók azonnal takarodnak az amerikai kaszinóba, nehogy a partokon varangymódra pislogó két lampa mellett karambolt vagy rekuzet csináljanak, vagy per mopsz a Bengálba jukalassanak. Ezen az átjárón a centrum veszedelmesebb bármint centrumnál.

Elyson az amerikai humbuggal szövetkezve, a villanyosság behatását ezen átjárónál csoda módon alkalmazta. Az átjárás közepén ugyanis a világosságot egy meggyújtott pandur közvetíti. Villamosított szörmejénél a járó-kelők szivarra gyujtanak, orrából pedig egy cső vezet a kaszinóba, melyen át a calor elektrikus a játszó termet befűti. A cső egy czrepajai badogos talimány, a villanyosságot pedig a helybeli physikai tanár szusszangatja.

Az átjáró modern kalmuk stýlben van lakolva. Ha két ember egymás mellett megy rajta keresztül, muszáj hogy összedörögölözzenek, s így nemcsak a kölcsönös vakaródzás van biztosítva, hanem a fluidum elektrikumnak se lehet kiapadni.

Ha a Bengalon hydrotechnikai mutatóványok executiroztatnának, eremek átjáróhatól a legfelségesebb kharzót lehetne rögtönözni.

A fel- és lejáró, a csoda alkotmány conceptiójának megfelelőleg kifogástalan. Nedves vagy esős időben az ember négy öt lehetik vagy négy ötlet mászhatk. — Mióta ez az átjáró elkészült, az Apis részvényei emelkednek.

A lánchíd szorgosan épül. — A szakmérőlök biztosításakint elkészül 1884. busvára.

Az átjárás verlki 10 dollárba került. — Elég jutányos ár ott, a hol a deszka drágább az embernél.

HIRHARANG.

* **A király Szegeden.** Szeged, okt. 9. A bejelentett hivatalos küldöttségek a következők sorrendben fognak a felségénél tisztelegni: 1. A román kath. egyház küldöttségét vezeti Haynald Lajos bírók-érsek és tagjai Lónhardt Ferencz erdélyi püspök, dr. Nógáll János nagyváradi címzetes püspök, a csanádi püspökség, az esztergomi főkapitán, a csanádi egyházmegyei főkapitán, a szegedi

hitközség. 2. Agörög kath. egyház küldöttsége dr. Vancsa Janos gyulafehérvári metropolita érsek vezetése alatt, Pavel Mihály nagyváradi, Mihály Viktor lugosi püspök. 3. A görög keleti szorb egyház Angyelic German karloviczi patriárka-érsek vezetése alatt, Petrovics Bazilian bácsi, Brankovics György temesvári püspök és a szegedi egyházközség. 4. A görög-keleti román egyház küldöttsége román Miron nagyszabeni metropolita-érsek vezetése alatt, Metianu Janos aradi, Popasu Janos karansebesi püspök. 5. A református hitfelekezet küldöttsége Revész Balint püspök vezetése alatt. 6. Az ágostai hitfelekezet küldöttsége Szeberényi Gusztáv superintendens vezetése alatt. 7. Az izraelita hitfelekezet küldöttsége dr. Varhegyi Rosa Izso vezetése alatt. 8. Aradmegye és Szalacz Gyula polgármester vezetése alatt. 9. Bacs megye és Zombor város, Sándor Béla főispán és Hoffmann Mihály polgármester vezetése alatt. 10. Csanádmegye, Lonovits József főispán vezetése alatt. 11. Csongrádmegye és Hód-Mező-Vasvárhely város, Rónay Lajos főispán és Abay Károly polgármester vezetése alatt. 12. Krassó-Szőreny megye, Tabajdy Károly főispán vezetése alatt. 13. Torontálmegye, Herteleny József főispán vezetése alatt. 14. Temes megye és Temesvár város, Ormos Zsigmond főispán és Török Janos polgármester vezetése alatt. 15. Budapest főváros, Rath Károly főpolgármester vezetése alatt. 16. A város kereszt egyesület, Haynald Lajos bírók-érsek vezetése alatt. 17. Pancsova és Versecz városok, Stancsis György főispán, Somayer Janos és Kristian Antal polgármesterek vezetése alatt. 18. Szabadka és Baja városok Janovich Aurél főispán, Mukics Janos és Drescher Ede polgármesterek vezetése alatt. 19. Újvidék város Parosetics Felix főispán és Radovanovics Janos polgármester vezetése alatt. 20. A szegedi királyi biztosság Tisza Lajos királyi biztosság vezetése alatt. 21. Szeged város részéről Pálffy Ferencz polgármester. 22. A királyi törvényszék Marinkovics Mihály elnök vezetése alatt. 23. Az ügyvédi kamara Polczner Jenő ügyvéd vezetése alatt. 24. A kir. közjegyzői kamara Balogh Janos közjegyző vezetése alatt. 25. A kir. pénzügyigazgatóság Schiller Károly pénzügyigazgató vezetése alatt. 26. A közlekedési ministerium Szegeden levő hivatalai Lechner Lajos ministeri osztálytanácsos vezetése alatt. 27. A közlekedési küldöttsége Fehér Ipoly főigazgató vezetése alatt.

* **A helyben felállítandó kereskedelmi iskola.** Folyó évi október hó 6-án a kereskedelmi iskolához az ideiglenes kereskedelmi állomásra Redl és Bányai urak választottak meg. A harmadik osztály vezetésével addig, míg a rendes tanár megválasztása leand, Brájler Gyula, az igazgatóssal pedig Baaden Károly urak bíztattak meg.

* **Működvelői előadás.** A nagybecskerekli szorb egyh. daleyget f. hó 6-án saját pénztára javára a Rózsa-féle színházban működvelői előadást rendezett. Az előadás minden tekintetben sikerült. Színre került: „A cillinder” című eredeti vígjáték egy felvonásban. E vígjáték — úgy látszik — utánzása Zsvikovies jeles író magyar- és németnyelvre fordított: „Szerelmes levél” című művének, mert ebben is, ép úgy mint az elsőben a szerelmes levelek, a főszeretpét játszák. A működvelők szerepeiket jól betanulták és az összjáték jó volt. Különösen kiemelendő Nedelkovic Maria és Adamovics Anna k. a. játéka, mely sikerültenek mondhatók. Nedelkovic k. a. sikerült játéknak megjutalmazásul egy szép koszorút dobhat. Az urak közül Lukics ismert díletans az alkalommal is János szorga szerepében mulattatta a közönséget jó játékaival és igen sikerült maskájával. A többi szereplők is meglehetősen játszottak. Szerény nézetünk szerint e darab nem igen alkalmas volt működvelői előadásra, mert a színpad kettő oszlovan, a közönség figyelmé is két részre oszlott. Szerencsésebb volt az egylet a második darab választásával. Igaz, hogy „egy csésze tea” nem valami új mű, de ezen darab dacára annak, hogy annyiszor adattott, egyike a legjobb vígjátékoknak, a melynek előadásához szép játék és színpadi rutin is megkivántatik. A szereplők egytől egyig több mint díletansmúsi ügyességgel játszottak. Elsősorban megemlítendő a bajos Petrovics Linka k. a. a báróné szerepében, a ki közönségünk előtt mint igen derek díletans eléggé ismeretes, s ki ily alkalmakkor már többször jártasságának fényes jelét adta. Mint szép színpadi jelenség a báróné szerepét művésziessé játszotta. Lukics — mint báró — teljesen megfelelt feladatának, és elegáns játékaival a közönség tetszését aratta. Különben is Lukics úr ezen működvelői előadásánál mint rendező magának érdemet szerzett, mert mint jó díletans a többi szereplőket tanította. A hírneves kamuffé szerepét Sztaits Péter úr játszotta. Játéka szép és ügyes volt. Nevetelt is a közönség. — A két darab között a dalárda vegyeskara egy dalt énekelt. Az ének jól, de a dal választása nem igen sikerült. A dal igen monoton és inkább templomi énekhez mint dalhoz hasonlított. Megjegyzendő még, hogy Raskovics úr, az egylet új alelnöke, ezen előadás körül fáradozott. Az előadás igen jól látogatva és a mint értesültünk az összes bevétel 270 forint tészen.

* **A szűret városunkban** és környékén a legrosszabb időjárás mellett körülbelül be van fejezve és nagyjában igen jó eredménnyel. Szőlők, a melyek tavál 94 akót adtak, ez idén közel 300 akóval örvendeztetik meg tulajdonosukat. Kis különbség van a dologban; hacsak egy ilyen a fogyasztási adónál is volna észlelhető, de nem ily arányban, hanem megfordítva.

* **Az idei őszi vásár,** melynek rend szerint a legjobbnak kellett volna lenni, majdnem semmive törpült, mert az eladók és vevők a folytonos esőzések és rossz utak miatt nagyon gyéren jelentkeztek.

* **Jubileum.** A bánati ev. egyházmegyének ez évi gyűlése alkalmával jelentette az egyházi elnökség, hogy egy egész évtizede immár annak, hogy az egyházmegyének négy-izben megújuló bizalma folytan ennek elen állani szerencséje van, s egyszersmind háját fejtezte ki istennek kegyelmé s az egyházmegyének bizalmáért, m. őt e szerény bár, de eléggé terhes állásban eddig támogatta. Szerény, mert sem titulus, sem vitulus nem jár vele; terhes mert közöny és ellenszenvel találkozik; de dicős is, mert ez ellen terhes állásban és dicősögre hivatott küdelmükben ne lankadjanak, készséggel és örömmel ragadja meg ez alkalmat is a teljes számmal egybegyűlt egyházmegyei képviselők, hogy főesperes Kramar Béla és alperes Bujkowszky Gusztáv urnak, az egyházmegye igazgatósság körül tanusított ritka tapintatukért és erélyükért ez alkalommal is újolag és ünneppélyesen adjanak kifejezést elismerésüknek, bizalmuknak, tiszteletüknek és szeretetüknek. Ha jubileumnak nemcsak a zajos, fényes és még költségesebb ünnepekkel szabad nevezünk, hanem a csupán őszinte, meleg szavakban nyilvánított érzelmek is, úgy méltán mondhatók a fennit alkalmat is jubileumi ünnepléneket. — Egyéb iránt nem csupán betűi s a kartarsak részéről nyújtott ezüst serlegek fényes tanu-, és becses s örök emlékelei a jubilaris napnak. J. N.

* **Időjárás.** Európában: A nagy légnomás (775) a kontinens nyugati részéből kiterjed annak többi nagy részére is (765). Az idő részint derült, részint változó felhőzetű, helyenkint kevés esővel, növekedő hőmérséklettel. Hazánkban: Többnyire északnyugati méréseket szelek mellett a hőmérséklet nagyobb: a légnomás mindenütt kisebb lett. — Az idő többnyire csendes, derűs, száraz. Az e hó 7-én előrejelzett idő derülő jellegével végehez közeledik s változó jellegű öltve jövőre, kevés hőváltozás mellett, helyenkint csapadékkal lesz. — Kilátás a jövő időre. Hazánkban: Általában szelesebb változó időt várhatni, helyenkint csapadékkal, kevés hőváltozással.

* **Nyugta.** A helybeli távirda szorga által névtelenül a nagy-becskerekli jótékony négyelet számára a következő jelszavak alatt: „Für unsere Kinder ist das Beste eben gut genug” küldött husz forintot osztr. értékben, hogy valósággal kezemhez vettem, ezennel megismerem. — Fogadja egyszersmint a névtelen gyermek barát a négyelet nevében mely köszönetemet. Nagy-Becskerekben 1883. évi október hó 10-én. Vécsey Eleonóra, négyeleti elnök.

* **Kikeresztelkedés.** Ritka lélekemelő ünnepély folyt le folyó hó 9-én nagy számú és díszes közönség jelenlétében a szőregri román kath. egyházban. Szőreg közönség körében álló szegedi jegyzője Porosz kai Henrik tért át a szob vallásáról a román kath. hitre. Az egyházi szertartást fényes segédlettel főtiszt, Radics Pál lelkész végezte, ki ez alkalommal nagyszabású és megható szónoklatban fejtegeté az áttérés jelentőségét s a keresztények kötelemét az új keresztény irányában. A kereszt apát Tallian Béla megyei alispán urát miután ő hivatalos funkciói miatt abban részt nem vehetett — ő méltóságú Besze Janos úr helyettesíté, kineél díletán kedélyes lakoma zárta be az ünnepélyt, hol is — in more patrio — a toasztok sem hiányoztak a megkeresztelt egyszégeért.

* **Miért vált el Bernhardt Sára?** Erről ő maga a következőket mondta el a „Voltaire” tudósítójának: „Elváltunk, mert Damala urnak örült költelezését tovább már nem tarthattam. Fogaimat soha sem tetszeltek neki eléggé, vasúti kocsmával sem volt megelégedve. Mindjárt kezdetben pompás „viktorias”-kocsit vett, bele két lovat s rájuk legfinomabb szerszámot, hogy a boulognei erdőben parázdhasson. Nem csoda, ha néha-néha összevesztünk. Egy ízben annyira megharagudtam rá, hogy kalap s keztü nélkül távoztam hazulról s czeáltalánul bolyongtam a monceau-i városrészen. Tavolyomban oda kiáltottam férjemnek: „Ha már maga nem akar távozni, elmegyek én s vissza sem jövök, míg maga itt lesz.” Egész nap kimaradtam s estére nagygyűlésem mentem. Damala ezután s „Gymnase” színházhoz szerződött; de csakhamar a vinkulumot kellett érte fizetnem, hogy Tuniszba utazhassék. Elutazása előtt teljesen felszerelte magát; a szegény önkéntes költéségeit természetesen ismét nekem kellett fizetnem. Csakhogy a szegény önkéntes nem is állott szolgálatba. De még ez sem volt elég. Most meg színház igazgatónak akart fölcspáni. Ezzel is csak nekem okozott bajt, még üldöznek is érte, férjem uram nagyobb dicsőségére. Királyi módra megadtam az árát megdolalaton megférjesedemnek, másodsorra nem harapok az almába.”

* **A divatúldözó szultán.** A konstantinápolyi török lapok közlik az ottani rendőrökönk rendelkezést, mely figyelmezteti a város mohamedán asszonyait, hogy e hó lelte alatt az európai szabású köpenyeket és más nyugati divatu felső ruhákat, valamint a vékony, arczot el nem takaró fátolyokat tegyék félre s térjenek vissza a régi török köpenyeghez, felső ruhákhoz és vastag fátolyokhoz. A kitűzött idő lelte után minden asszonyt, aki e rendelkezést nem engedelmessé, súlyos pénzbírsággal büntetik. A rendelet amint ezt

kibocsátója is fölemlíti, a szultán és a sheik-ül-izám akaratából folyt, mert mindketlen nagy mértékben megütözték azon, hogy a török nők annyira igyekeznek utánözni keresztény testvéreik ruházatát.

* **Malláth György gyilkosai** ellen a budapesti kir. törvényszék szombaton f. hó 6-án déli 12 órakor zsufozásig megütölt tárgyalási teremben hirdette ki az ítéletet, mely szerint: Spánka Pál, nyitramegyei ribiki születésű 30 éves nőtlen, Pitely Mihály, aradmegyei pankotai születésű, 27 éves nőtlen, mint Malláth György ellen elkövetett rablás és gyilkosság közvetlen tettesei, Berecz János, fehérmegeyi verébi születésű, 28 éves nös, a Malláth György ellen Spánka és Pitely által elkövetett gyilkosságra való felbujtásban bűnösöknek mondatnak s azért kötel általi halálra ítéltetnek még pedig akként, hogy az ítélet előbb Spánka Palon, azután Pitely Mihályon és végre Berecz Jánoson hajtatik végre. Elnök felszólítására, vajjon az elítéltek megnyugosznak-e az ítéletben? mindhármán felebbeznek, az ügyész pedig hivatalból felebbez. Midőn az elnök a végtárgyalást befejeztetnek nyilatvanlja, Spánka Pál még egyszer előlép és belső felindulástól reszkető hangon következőket mondja: „Nem azért, hogy a törvényszéket kiengeszteljem, mert hiszen már csak az Istentől várható irgalmasságot, hanem azért, hogy felkemen könnyehetek, bevallom, hogy Pitely volt az, ki Malláth mellére térdelve, nyakára huzta a zsinéget. Azért hallgattam el azt eddig, mert szegyettem magamat, hogy ezt nézhettem! Pitely némán hallgatta az irtózatos vádat; csak az égető pir, mely hirtelen homlokára üt, tanuskodott a halálos csapástól, mely őt érte....”

* **A mai számbunkban** közzétett bírtokeladási hirdetemre, mely a m. kir. vallás- és közoktatásügyi, a m. kir. belügyministerium és a horvát-szlavon országai kormányzat által tétetik közbírré, különösen felhívjuk az árverelmi óhajtok figyelmét. — A bírtokok nagyon szépek, jők és Torontálmegyei Horváth-Klári és Hetény községek határaiban fekszenek.

KÖZGAZDASÁG.
A torontálmegyei takaré- és hitelbank 1883. szeptember havi forgalom kimutatása

I. Takarékpénztári betételek frt kr.	
állása 1883. augusztus végével	387000 70
betételek szeptember hóban	97799 58
összesen	484800 28
visszafizetések szeptember hóban	18225 51
állása szeptember végével	466474 77

II. Betéti levelek	
állása augusztus végével	8012 22
betételek augusztus hóban	2000 —
összesen	10012 22
visszafizetések szeptember hóban	6012 22
állása szeptember végével	4000 —

III. Folyó számlai üzlet	
tevéleges egyenleg augusztus végével	32049 30
kiadások szeptember hóban	35 95
összesen	32085 25
bevételeztetett szeptember hóban	870 95
tevéleges egyenleg szeptember végével	31214 30

IV. Leszámítási üzlet	
a) bankváltók	
a tárcza állása augusztus végével	477583 86
leszámított szeptember hóban	140526 14
összesen	618110 00
visszaiztetett szeptember hóban	92573 34
a tárcza állása szeptember végével	525536 66
b) hitelegyleti váltók	
a tárcza állása augusztus végével	6250 —
leszámított szeptember hóban	65 —
összesen	6315 —
visszaiztetések szeptember hóban	70 —
állása szeptember hó végével	6245 —

V. Előlegezesek	
értékpapirokra	
állása augusztus végével	9334 50
kiadott előlegek szeptember hóban	1380 —
összesen	10714 50
visszaiztetett előlegek szeptember hóban	1415 —
állása szeptember végével	9299 50

VI. Ingatlan kölcsönök	
állása augusztus végével	15789 59
kiadott szeptember hóban	11 14
állása szeptember végével	15800 73

VII. Pénz-forgalom	
kézpénzegenleg augusztus végével	4800 53
bevételek szeptember hóban	286551 16
összesen	291351 69
kiadott szeptember hóban	284033 88
egyenleg szeptember végével	7317 81

Kiadóhivatali üzenet.
Offszentitza és Lázárföld községek tekint. előljáróinak! Mi a „Torontált” rendesen mindenki számára pénteken délelött adjuk fel a postára. Ha tehát a „Torontált” néha 8-14 nappal kapják későbbben, akkor a késedelem hibája valamely posta hivatal staciójában keresendő, s jól lesz, ha e tekintetben az itthelyi postahivatalnál vagy az igazgatóságnál emelnek panaszt.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTTÉR. *)
Nyilatkozat. Alőlirottak ezennel nyilatkozatjuk, hogy Boosy Ferencz úr felkérésére folytan Veres Péter urat, a közöttük fennforgó becsületbeli ügy lovgagias elintézésére felhivtuk, mit ő azonban megtagadott. Kelt Nagy-Becskerekben, 1883. október hó 7-én. Berkes István, Tarnay.

E nyilatkozat alapján Veres Pétert nyomorult — rongy embernek nyilvánított azon megjegyzéssel, hogy becsületem megcsorbítását célozó hazugságaiért, a törvény rendes útján is felelőségre vonom. — Boosy Ferencz.

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelőséget a szerk.

Ad 5611. számhoz.
1883.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. é. aug. hó 13-án 50461. sz. a. rendelete folytán ezennel köztudomásra hozatik, miszerint ezen jószágigazgatósághoz tartozó szőregi, csatádi és nagy-beckereki uradalmak területén fekvő és törvényhatóságilag eladásra engedélyezett, alantabb a becsár és terménnyiséggel egyenként kitüntetett állam-birtokok örök áron leendő eladása végett alóli m. k. jószágigazgatóságnál Szegeden (Pénzügyi palota II. emelet) mindenkor 8 óratól kezdődőleg nyilvános szó- és zárt ajánlati írásbeli árverés fog megtartatni, és pedig:

- Folyó évi **október 29-én** a szőregi,
 " " " **30-án** a csatádi,
 " " " **31-én** a nagy-beckereki uradalombeli birtokok és
 " " " **31-én** a csatádi és szőregi uradalombeli összes italmérés jogokra is.

Ezen árveréshez a birtokot venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint minden versenyző köteles minden egyes tárgy után, melyre versenyez, a megállapított és alant kitüntetett becsárnak 10 százalékát bánatpénz gyanánt az árverező bizottság kezeibe a szóbeli verseny kezdete előtt készpénzben vagy elfogadható állampapírokban letenni.

Ugyaníly összegű bánatpénzt kell a zárt írásbeli ajánlatokhoz is mellékelni, mely írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva és egyébként is szabályszerűen kialakítva, a szóbeli árverés megkezdése előtt alóli m. kir. jószágigazgatóságnál nyújtandók be.

Az eladási feltételek ezen jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők, s itt csakis azoknak a vételár mikénti törlesztésére vonatkozó feltételeiből köztudomásra hozatik, hogy a legelőbbet ígérő köteles ajánlatának a nagyméltóság m. kir. pénzügyminiszterium általi helybenhagyása esetén az ebbeli értesítés vételétől számított nyolcz nap alatt:

1. Ha a vételár egyezer forintot meg nem halad, a bánatpénzt a vételár feléig kiegészíteni, a másik felét pedig fél év múlva 6 százalék kamattal lefizetni.

2. Az ezer forintot felül egész ötezer forintig terjedő vételárknál pedig a bánatpénzt a vételár egy ötödésére kiegészíteni, a maradékot pedig mindig egy ötödésben felévenként, tehát két év alatt 6 százaléki kamattal lefizetni.

3. Ha a vételár ötezer forintot meghalad, köteles a vevő bánatpénzét a vételár egy hetedésére kiegészíteni, a maradékot pedig fél évenként egy-egy hetedésben, tehát 3 év alatt fizetni, megjegyeztetvén e helyütt, hogy a nagyméltóság m. kir. pénzügyminiszterium a f. évre kivételesen megengedte, hogy a tízezer frtot meghaladó vételárak tíz év alatt is törleszthetők, de szintén a fizetetlen maradt tőke 6%-lőli kamatfizetés kötelezettsége mellett. Magától értetődik, hogy bármily összegű vételárak egyszerre is lefizethetők, és hogyha ez a jóváhagyás értesítésétől számítva 8 napon belül történik, kamatot nem kell fizetni.

Megjegyeztetik még, hogy a megvett birtok az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától azon állapotban, ahogy az árverés jóváhagyása idejében létezik, azonnal a vevő tetteleg birtokába és használatába megy át, miből kifolyólag e naptól kezdve a jövedelmek már a vevőt illetik, de viszont ugyanazon naptól az összes adókat és terheket a vevő köteles viselni, de a megvett birtoknak vevőre leendő telekkönyvi átírása csakis az egész vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog engedélyeztetni.

Végre kijelentetik, hogy az árverési eredmény, illetve ajánlatok el vagy el nem fogadása a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszterium határozatának tartatik fenn.

Utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az eladási árverés alá kerülő tárgyak a következők:

(330-3.2)

I. A SZŐREGHI URADALOMBAN.

Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Az uradalom, melyhez a birtok tartozik	Tárgy		Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Az uradalom, melyhez a birtok tartozik	Tárgy	
			Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár				Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár
1854			80	52542 40	1890			135	1185 32276 20
1855				1436 —	1891			214	230 51113 60
1856			3	744 1869 80				135	306 17358 60
1859			27	232 4766 60				6	660 2360 —
1860			5	260 1290 60				35	1054 3887 —
1861			4	806 40 1894				11	500 3629 —
1862			16	3840 — 1896				87	400 38899 —
1863			2	120 668 20 1901				53	300 26279 —
1864			24	190 7353 — 1902				20	1400 13510 —
1865			6	1508 80 1903				24	1300 14000 —
1866			8	669 712 40 1904				44	1000 31367 —
1868			4	373 282 — 1905				69	— 46365 —
1869			1	— 178 — 1906				91	1200 26154 —
1870			9	— 1386 — 1908				81	1400 22488 20
1871			241	436 40443 — 1909				109	1400 16466 —
1872			254	376 43759 20 1910				473	1200 142785 —
1873			412	1403 77414 — 1911				240	984 84824 40
1874			462	695 82313 40 1912				395	330 116514 80
1878			37	1450 30580 20 1913				81	1400 44689 60
1879			16	1170 10083 — 1915				85	— 37485 —
1880			17	395 11001 — 1916				87	400 50506 20
1881			19	490 10859 80 1917				58	1000 31452 80
1882			24	500 25453 — 1918				—	784 — —
1883			—	800 300 80 1921				—	324 — —
1885			165	1360 37681 20 1922				—	660 305 60
1886			149	1200 34023 20 1923				2242	291 389656 20
1887			342	644 75328 60 1924				49	540 10768 60
1888			277	350 75126 46 1927				20	1012 4262 60
1889			284	599 76951 80 1928				163	800 32961 60
			254	768 51913 80 1930					

II. CSATÁDI URADALOM.

Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Az uradalom, melyhez a birtok tartozik	Tárgy		Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Az uradalom, melyhez a birtok tartozik	Tárgy	
			Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár				Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár
1933			19	5350 — 1967				66	1440 2943 60
1934			20	40 13698 — 1968				53	— 6317 60
			1284	— 440446 60 1969				20	— 4400 —
			299	— 105726 — 1970				7	1360 2073 60
1940			7	400 378 — 1971				468	972 75945 40
1941			501	218 21107 80 1972				83	660 12318 60
1950			3	800 1575 40 1973				391	436 60507 —
1954			4	— 176 — 1974				300	780 43859 20
1955			4	300 949 20 1975				109	225 10398 60
1956			19	— 5852 — 1976				91	249 9418 60
1957			8	460 1591 60 1977				298	1451 43473 —
1959			5	— 724 40 1978				152	430 17718 —
1960			53	1077 3517 60 1979				290	— 30218 20
1961			7	1440 506 21 1980				272	1255 21321 10
1962			25	— 3452 — 1981				444	951 80608 60
1963			18	— 2073 60 1982				324	700 29609 60
1964			51	860 6370 — 1984				2	— 336 —
1965			54	433 8383 80 1984				—	— 18711 —
1966			16	1248 1424 40 1984					

III. NAGY-BECKEREKI URADALOM.

Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Uradalom	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár	Sorszám	A megvevő, melyben a birtok fekszik	Uradalom	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár
2196		Felső-muzslyai szántóföld	258	1502 53200 —	2197		Nagy-beckereki erdő	167	34 76757 71
2197		12 hold erdő	12	— 4872 90					

IV. Italmérési jogok a csatádi uradalomban.

Sorszám	Uradalom	Italmérés	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár	Sorszám	Uradalom	Italmérés	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár
475	Torontál	Csatád	—	14144 —	481	Torontál	Csatád	—	9616 —
476			—	19816 —	482			—	14040 —
477			—	26024 —	483			—	8564 —
478			—	51280 —	484			—	8060 —
479			—	6484 —	485			—	7100 —
480			—	52220 —	486			—	24184 —

V. Italmérési jogok a szőregi uradalomban.

Sorszám	Uradalom	Italmérés	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár	Sorszám	Uradalom	Italmérés	Hold	Becsár, egy-szersmind kikialtási ár
465	Torontál	Szőreg	—	5698 —	470	Torontál	Szőreg	—	9900 —
466			—	58141 40	471			—	6100 —
467			—	10580 —	472			—	7240 —
468			—	22600 —	473			—	21020 —
469			—	64800 —	474			—	—

Szegeden, 1883. szeptember hó 26-án.

M. kir. államjóság-igazgatóság.

Melléklet a „Torontál” 1883. évi 41-ik számához.

8691. sz. ki. 1883. **Hirdetmény.** (333—3.1)

Miután a fegyveradó kiszabására a bejelentési határidő az 1883—84. évre a magas pénzügyminiszteriumnak 49348. sz. 1883. számú rendelete folytán, 1883. évi október hó végéig meghosszabbított; felhívjuk mindazok, kik adóköteles fegyverekkel bírnak, de még ez ideig azokat be nem jelentették, hogy bejelentéseiket adóköteles fegyverekre nézve a helybeli városi alszámvevősnél f. évi október hó végéig okvetlen benyújtsák, miután ellenkező esetben ellenök a törvény szigorja fog alkalmaztatni.

Nagy-Becskerek, 1883. október 5-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

30242. szám. (336—2.1)

Birtokeladási hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium részéről, a m. kir. belügyminiszteriummal és a Horvát-Slavon országi kormányzattal egyetértéssel ezennel közhírré tétetik, hogy a néhai báró Jellačić Ede által a magyar nemzeti múzeum és színháznak, a zagrabi horvát múzeum és színháznak, valamint a zagrabi irgalmas kórháznak hagyományozott és a torontólmezei Horvát-Klári és Hetény községek határában fekvő földbirtok részletek, nem különben a horvát-klári regale haszonvételeknek tized-része örök áron eladtnak.

Az eladandó földbirtok részletek a következők:

- 1) a h.-klárii belsőségek épület nélkül 2⁴⁰⁰/₁₆₀₀ hold,
- 2) a h.-klárii 357. sz. tjkvben A. I. 2. sz. 56¹⁵⁷/₁₆₀₀,
- 3) ugyanott A. I. 3. sz. 6⁴³⁰/₁₆₀₀,
- 4) a hetényi 98. tjk. A. I. 1. sz. 9⁶¹⁴/₁₆₀₀,
- 5) ugyanott A. I. 2. sz. 301¹⁰⁸⁶/₁₆₀₀,
- 6) ugyanott A. I. 3. sz. 99¹⁰⁰³/₁₆₀₀,
- 7) ugyanott A. I. 4. sz. 68¹³⁷⁹/₁₆₀₀ hold, vagyis együtt 544²⁷¹/₁₆₀₀ hold.

Ezen földbirtok részletek, valamint az említett regale haszonvételek tizedrészének eladása iránt a nyilvános ajánlati tárgyalás a horvát-klárii községváznál folyó évi október hó 23. napján, délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

A felsorolt földbirtok részletek, valamint a regale rész megvétele iránt az ajánlatok írásban lepecsételve, vagy pedig szóval terjeszthetők elő.

Az írásbeli zárt ajánlatok 50 kr. béléggel, valamint a megfelelő bánatpénzzel ellátva a jelzett helyen és napon az ajánlati tárgyaláshoz kiküldött bizottságnál déli 10 óráig nyújtandók be.

Ezen időponttól kezdve, a bizottság által meghatározandó időpontig csak szóbeli, — a megfelelő bánatpénzzel szintén ellátott ajánlatok fognak elfogadtatni.

Ugy az írás, mint a szóbeli ajánlatoknál a bánatpénz az ajánlati összeg tíz százalékában, a regalera nevezve pedig külön 200 forintban állapítatik meg.

Ajánlatok akár a fent elősorolt határozott részletekre külön-külön, akár az egész földbirtok iránt még pedig az egyes földbirtok részletekre vonatkozó szóbeli ajánlatoknál a bizottságnál megállapítandó kiküldési árnal magasabb összegben; — az egész földbirtok iránti írás, mint szóbeli ajánlatoknál pedig a már eddig megajánlott 82.000 frt vételáron felül tehetők.

A szóbeli ajánlati tárgyalás befejezése, valamint az írásbeli ajánlatoknak bizottságilag eszközözendő felbontása után, a legtöbbet ígérők bánatpénzei visszatartatnak, míg a többi ajánlattevők bánatpénzei azonnal a helyszínen vissza fognak adatni.

Az ajánlatok el, vagy el nem fogadása fennsőbb elhatározásnak tartatik fenn.

A fennemlített birtokrészletek eladására vonatkozó és az illető ajánlattevőket kötelező egyéb feltételek a vallás és közoktatásügyi ministerium segéd hivatali igazgatóságánál, a közalapítványi kir. ügyvezetőségénél, a temesvári közalapítványi kerületi ügyvezetőségénél, a zagrabi állam ügyvezetőségénél, a csákovai közalapítványi kerületi főtisztviselésnél s végre a horv.-klárii közegelőjárásnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Budapestben, 1883. évi szeptember 24-én.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium.

4643. sz. 1883. (338—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. e. f. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zveky Todor, mellenczei lakos végrehajthatónak, Zubonov Luka és Zubonov, szül. Miskolits Marta, mellenczei lakosok végrehajtható szüvevényében a n.-becskereki kir. tszék (a török-becsei kir. bíróság) területén lévő, Mellencze községben és határában fekvő, a 428. számú tjkvben A. I. (620., 621.) r. és 567. ó. sz. a. foglalt, az 1881. é. LX. t. cz. 156. §-ának d) pontja alapján egész ház, udvar és kertre 168 forint — és az ugyanott A. II. 2290. és 5394. r. sz. a. foglalt fél tartalék telek negyedének egy negyed részére, a szerb bíránsági pénzügyi ügyvezetés által bejelentett tulajdoni igényépségben tartása mellett 241 forinttal ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi november

hó 28-ik napján, délelőtt 10 órakor, Mellencze község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók, tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át, vagyis 16 frt 80 krt — illetve 24 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 4-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. é. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék tlkkönyvi osztályának 1883. évi július hó 14-én tartott ülésében.

5647. sz. 1883. (339—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. e. f. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Karabócz, férj. Ottó Emilia, n.-becskereki lakos végrehajthatónak, Fulopp János, pusztai kis-lézi lakos vjhajtható szüvevényében elleni 70 frt töke követelés és jár. iránti végrehajtható ügyében a n.-becskereki kir. tszék és kir. járásbírósa területén lévő, N.-Becskerek városában fekvő, a 2931. sz. tjkvben A. I. 329. ói. sz. a. foglalt háznak fele részére az árverést 736 forinttal ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi október hó 15-ik napján, délelőtt 10 órakor, ezen kir. e. f. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlan becserének 5%-át, vagyis 36 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 4-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet, 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék tlkkönyvi osztályának 1883. évi aug. hó 4-én tartott ülésében.

243. sz. b. v. 1883. (340—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtható az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ttes török-becsei kir. járásbírósa 1891. p. számú végzése által Vécsey Béla, ügyvéd, n.-becskereki lakos mint vjhajtható javára, Bosnyák Jozsa, mellenczei lakos ellen 260 forint töke, ennek 1882. évi nov. hó 22-ik napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 38 frt 20 kr. perkoltság

ton
len
emi
Sze
kiri
bec
hos
dön
d
sze
ren
fén
tás
fén
lét

fölv... be... ma... vendeg... nek körünkben időzése.

Régi királyaink tartózkodását főképp oklevelekkel keljéből, a történetírók, krónikák, följegyzések és egyéb ritkább adatokból lehetvén csak összegyűjteni, nagyon természetes, hogy a Róbert Károly és Nagy Lajos kora előtti időkben, midőn oklevelek gyéribben adtak ki, de nagyobb részben el is pusztultak.

Azon szerencsétlen pártusokban, melyek az Árpádok utolsó sarjának halála után három részre szakították az országot, Ottó bajor királyt és magyar trónkövetelőt is látta Szege. Itt tartott az 1310-ik év tavaszán azon nevezetes értekezlet, melynek fóladata volt az Apur László erdélyi vajda kezén levő királyi koronát a hozzátartozó jelvényekkel együtt tőle elvenni és Róbert Károlynak, az elfoga-

25-ikétől november közepe tájáig, mikor itt két okmányt bocsátott közre. Azalatt, míg Zsigmond a romozó szentgyház ügyében távol az ország határaitól fáradozék, neje, a szép Cillei Borbála királyné, Szegeden mulatott. 1411-ben maga a király is megérkezék Szegedre s az ország és saját ügyében tanácskozmányt, majd ennek bevégezte után, saját elnöklete alatt, törvénygyűlést tar-

vics György szerb deszpota is, ki a király kíséretéhez csatlakozott. E hadjáratnak tudvalevőleg semmi eredménye sem lett. Albert október elején már Budán volt és innét betegesen Bécsbe indult neje kíséretében, de utközben Neszmélyen meghalt. (Vége következik.)

Ad 5611. számhoz.
1883.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. é. aug. hó 13-án 50461. sz. a. rendelete folytán ezennel köztudomásra hozatik, miszerint ezen jószágigazgatóságához tartozó szőregyi, csatádi és n.-becskereki uradalmak területén fekvő és törvényhatóságilag eladásra engedélyezett, alantabb a becás és terménnyiséggel egyenként kitüntetett állam-birtokok örök leendő eladása végett alólt m. k. jószágigazgatóságnál Szegeden (Pénzügyi palota II. emelet) mindenkor 8 órától kezdődőleg nyilvános szó- és zárt ajánlati írásbeli árverés fog megtartatni, és pedig:

1. Ha a vételár egyezer forintot meg nem halad, a bánatpénzt a vételár feléig kiegészíteni, a másik felét pedig félév múlva 6 százalékos kamattal lefizetni.
2. Az ezer forintot felül egész ötezer forintig terjedő vételárknál pedig a bánatpénzt a vételár egy ötöd részére kiegészíteni, a maradékot pedig mindig egy ötöd részben félévénként, tehát két év alatt 6 százalékos kamattal lefizetni.
3. Ha a vételár ötezer forintot meghalad, köteles a vevő bánatpénzét a vételár feléig kiegészíteni, a maradékot pedig félévénként, tehát két év alatt 6 százalékos kamattal lefizetni.

erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 325 frtra becsult 2 ló, 1 kocsi, 4 birka, 30 p. m. buza és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1983. polg. sz. 1883. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a mellencei község házában leendő eszközésére 1883. évi október hó 17-ik napjának, délelőtt 10 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt T.-Becsén, 1883. évi szept. hó 30. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2066. sz. k. 1883. **Árlejtés.** (335—2.1)

A megyei tekintetes alispáni hivatalnak f. évi szeptember hó 24-én 21313. sz. a. kelt tisztelt meghagyása folytán a nagy-becskerek—zsombolyi utnak, lészlomezei mélyedését átszelő részén egy méter széles dobogó felépítésére az árlejtés 293 forint 38 krnyi kikiáltási áron elrendeltetvén, f. é. október hó 20-án, d. e. 10 órákor, alólirott hivatalos iróházában fog megtartatni.

Miről az árverezni kívánók azzal értesítettek, hogy 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek. A terv és költségvetés alólirott hivatalában a hivatalos órákban megtekinthető.

Kelt N.-Becskereken, 1883. évi október hó 3-án.

Bakalovich Ágoston,
szolgabíró.

176. sz. b. v. 1883. (334—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek.

török-becsei kir. járásbírósg 1610/1881. sz. végzése által Dr. Spitzer Mór, nagy-kikindai lakos mint végrehajtató javára, Marits Láz, mellencei lakos ellen 100 frt tőke, ennek 1881. évi márczius hó 10-ik napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 47 frt 85 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 653 frtra becsult lovak, kocsik, lószerszám, szarvasmarha, sertés, buza s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1966. polg. sz. 1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a mellencei község házában leendő eszközésére 1883. évi október hó 26-ik napjának, délelőtt 10 órája, határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt T.-Becsén, 1883. évi szeptember hó 26-án.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

1255. sz. 1883. **Meghívó.** (337—1.1)

A pancsova—kubini ármentesítő és belvisszabályozó társulat Pancsova városában a városház tanácsstermében f. évi október hó 20-án, délelőtt 10 órákor

rendkívüli közgyűlést

fog tartani, melyre az ártérbirtokos érdekeltséget tiszteltel meghívom.

A tartandó rendkívüli közgyűlésen a pénzkölcsönvétel művelete fog tárgyalatni.

Pancsova, 1883. évi október 4-én.

Gromon Dezső s. k.,
kormánybiztos.

Kremer F., mérnök, N.-Kikindán,

Csuncsits-Reindel-féle házban.

ajánlja magát tervezetek és költségirányzatok elkészítésére templomok, iskolák, malmok, magán és gazdasági épületeknél.

Elvállalja az építési vezetést, összevetést és lezárolást, valamint a földek kimérését, a határ szabályozását és a csatornázást.

Képviselője a homokos més (Cement) és kőanyag gyáraknak. (320—3.3)

Üzlet megnyitás.

Alólirott van szerencsése a t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, hogy ő a bold. Gittler Antal-féle

szijgyártó-üzletet

átvette és azt saját nevével tovább vezetendi.

Elvállal továbbá minden e szakmába eső dolgokat és azon fog lenni, hogy a t. cz. közönséget pontos és lehető legelőcsőbb kiszolgálata által kielégítse.

Szíves megrendelésekért esedezik alázattal

Berg Ágoston,
szijgyártó-mester.

Az üzlet-helyisége a bold. Raskovics-féle házban, a Jankovics-féle kávéház átellenében létezik. (323—2.2)

Egy jó családból származó

fiatal özvegy gazdasszonyi vagy házvezetőnői állást keres. Bővebbet e lap kiadó hivatalánál. (332—3.2)